

DIRECTIA DE SANATATE PUBLICA GIURGIU

BIROUL PROMOVAREA SANATATII

Sa cunoastem Infectia HIV/SIDA

...ai grija! E suficient sa gresesti o singura data

Definire

HIV(VIRUSUL IMUNODEFICIENTEI UMANE) este un virus care ataca si distruge sistemul imunitar, iar organismul nu mai poate face fata agresorilor de orice natura (virusuri, bacterii, ciuperci, celule canceroase).Astfel, rezulta infectii si forme de cancer care pot fi mortale.

Ca si alte virusuri , HIV nu poate supravietui in mod independent.El nu poate trai decat in interiorul unei celule , celula importanta a sistemului imunitar responsabila de apararea organismului.

SIDA (SINDROMUL IMUNODEFICIENTEI DOBANDITE).

Este ultima faza a infectiei cu HIV ,cand sistemul imunitar este foarte afectat de virus iar organismul nu mai poate face fata infectiilor.

O persoana poate fi purtatoare a virusului HIV, dar aceasta nu inseamna ca are boala SIDA.

De unde a parut HIV/SIDA?

Exista mai multe ipoteze privind aparitia HIV, dar niciuna dintre acestea nu poate fi confirmata in totalitate.

Ipoteza originii africane .Zairul a fost considerat locul de origine al HIV si a fost prima tara Africana care a invitat la cercetare in acest sens .Primii africani cu SIDA raportati , au fost zairezi care traiau in Belgia si faceau parte din inalta societate.Facandu-se cercetarii in Zair , au fost depistate 38 de cazuri in timp foarte scurt dar tinandu-se cont ca in 1983 nu erau inca in uz testele ELIZA pentru HIV (test prin care se pune in evidenta prezenta virusului HIV in organism) datele pot fi contestate.

Ipoteza originii naturale .In literatura medicala americana si europeana au fost descrise cazuri datand din jurul anului 1900 ,cu o simptomatologie foarte asemanatoare tabloului clinic al SIDA.Astfel de cazuri sugereaza ca virusul HIV ar fi putut exista cu cateva decenii inainte de declansarea actualei epidemii.

Ipoteza originii de laborator .Conform acestei ipoteze acest virus a fost produs de om in laborator. Armata Americana a sponsorizat numeroase cercetari in acest sens, dar rezultatele acestora nu au aparut in literatura stiintifica, care nu accepta aceasta posibilitate. In literatura de specialitate se subliniaza faptul ca HIV nu are calitati de arma biologica pentru ca: se transmite cu dificultate, evolueaza greu si este foarte greu de eliminat.

Cum se transmite HIV?

Virusul se poate transmite prin urmatoarele cai:

- 1.Contact sexual;
- 2.Contact direct intre sangele unei persoane sanatoase cu sangele unei persoane infectate;
- 3.De la mama infectata la fat (in timpul sarcinii sau la nastere) si dupa nastere prin alaptare.

Transmiterea pe cale sexuala este cea mai frecventa modalitate de raspandire a infectiei in intreaga lume. Toate practicile sexuale neprotejate sunt potential infectante. Exista totusi unele diferente in riscul transmiterii infectiei, in functie de practicile sexuale utilizate.

- Raportul homosexual sau heterosexual **anal** cu o persoana infectata implica cel mai mare risc de infectare datorita fragilitatii mucoasei anale. In acest caz, riscul este de 5 ori mai mare decat in cazul relatiilor heterosexuale vaginale.

- In ceea ce priveste raporturile heterosexuale vaginale, acestea au un risc de transmite diferit, in functie de sexul persoanei infectate si anume:de la barbat la femeie de 0,1-0,2 % si de la femeie la barbat de 0,033-0,1 %.

Exista un risc in cazul sexului oral, in cazul in care sunt leziuni la nivelul mucoasei bucale.

Transmiterea prin sange este posibila:

Prin folosirea unor seringi sau a unor instrumente medicale nesterile, mai ales de catre consumatorii de droguri injectabile.

Prin ranirea sau penetrarea pielii sau a mucoaselor cu instrumente nesterile, ace pentru perforarea urechii sau pentru efectuarea tatuajelor, foarfeci pentru manichiura sau pedichiura, lame de ras, expunerea pielii vatamate la sangele infectat.

Prin transfuzia de sange sau prin transfuzia de derivate sanguine; cu toate ca sangele donat se testeaza si se foloseste doar cel HIV seronegativ, exista donatori care sunt in perioada de '**fereastra imunologica**' in care testul este negativ, deoarece organismul nu a produs inca anticorpi specifici.

Prin transplant de organe sau fertilizari cu sperma in cazul in care donatorul este infectat.

Transmiterea pe cale verticala (de la mama infectata la fat)

Fara tratament, riscul transmiterii de la mama infectata la fat este cuprins intre 25% si 40%. Tratamentul mamei cu antiretrovirale in timpul sarcinii, nasterea prin cezariana si absenta alaptarii scad riscul transmiterii

infecției HIV sub 4%. Se recomandă ca sugarii născuți de mame seropozitive să fie alimentați artificial, cu preparate de lapte praf.

Comportamente de risc

- penetrarea anală **neprotejată**, fie că este heterosexuala sau homosexuală, prezintă un risc crescut de transmitere HIV, din cauza fragilității mucoasei anale. Studiile arată că numărul de infecții la 100 de expuneri în acest caz este de 0,5-3%.

- penetrarea vaginală neprotejată prezintă un risc crescut de transmitere. Riscul transmiterii infecției este direct proporțional cu numărul de parteneri. Cu cât numărul de parteneri este mai mare cu atât probabilitatea de a întâlni un partener seropozitiv, este mai mare. Dar și contactul sexual cu un singur partener, nu exclude posibilitatea infectării.

- sexul oral prezintă un risc de infectare, în special dacă există leziuni la nivelul mucoasei bucale.

- folosirea în comun a acelor și seringilor de către două sau mai multe persoane, întâlnită în deosebi în cazul consumatorilor de droguri.

- personalul sanitar care este în contact permanent cu pacienții; cele mai multe cazuri de infecții apar în urma unor cazuri de răni prin intermediul unui ac.

Toate substanțele care scad capacitatea de decizie și responsabilitate (alcoolul, drogurile), modifică capacitatea individului de a lua măsuri de prevenire, crescând riscul de transmitere a virusului prin sânge sau relații sexuale.

Cum nu se transmite HIV?

Virusul nu se transmite prin: îmbrățișări și sărut social; strănuci sau tuse; folosirea în comun a dusului; folosirea în comun a toaletei; bazine de înot; intermediul lenjeriei; folosirea în comun a obiectelor de la locul de muncă/grădiniță/scoală (jucării, rechizite etc); folosirea în comun a veselei și a tacamurilor; intermediul mijloacelor de transport în comun; întepături de insecte; conviețuirea în familie dacă se respectă normele elementare de igienă și protecție.

S-a pus deseori problema dacă saliva, lacrimile și alte lichide ale organismului (urina, transpirație, secreții nazale) ar putea transmite virusul.

Chiar dacă lacrimile conțin o anumită cantitate de virus, aceasta este insuficientă pentru a putea infecta.

Deși saliva conține virusul, acesta este într-o cantitate mult sub doza capabilă de a infecta o altă persoană.

Deci, HIV nu se transmite prin transpirație, saliva, lacrimi, urina, secreții nazale, fecale, dacă acestea nu conțin sânge.

Tântării și puricii nu transmit virusul, neexistând probe cu privire la supraviețuirea HIV în insecte.

Este important de știut că, în cadrul contactelor sociale din viața cotidiană, nu există niciun pericol de a contacta virusul. Atât timp cât sunt respectate regulile elementare de igienă, frecventarea de către copii a grădinițelor, creșelor, școlilor și a oricărui tip de colectivitate NU prezintă risc de contactare a bolii.

Testare HIV

Testul HIV este un test indirect care indică prezența în organism a anticorpilor împotriva HIV, și nu a virusului propriu-zis. Prezența anticorpilor înseamnă că persoana este purtătoare a virusului imunodeficienței umane și va rămâne așa toată viața.

Testul HIV standard poartă numele de **test ELISA**, iar un rezultat pozitiv trebuie neapărat confirmat printr-o retestare cu un alt tip de **test numit Western Blot. De la momentul infectării cu HIV, organismul are nevoie de o perioadă de 3-6 luni pentru a produce anticorpii care vor fi identificați cu ajutorul testului HIV.** Aceasta înseamnă că deși o persoană este purtătoare a virusului HIV, organismul nu produce imediat anticorpii specifici care sunt depistați prin testare.

Testul HIV va indica un rezultat precis după ce trece perioada de 3-6 luni numită „fereastră imunologică”.

Testul HIV la nou-născut dintr-o mamă infectată este întotdeauna pozitiv, deoarece aceasta are în anticorpii anti-HIV de la mamă. Anticorpii anti-HIV preluați de la mamă dispar în timp, astfel că dacă nou-născutul nu este infectat, testul HIV devine negativ în maximum 18 luni. Dacă testul rămâne pozitiv și după această vârstă înseamnă că virusul a infectat și copilul, care a început să-și producă proprii anticorpi anti-HIV.

Testarea HIV se face gratuit în centrele de testare, centrele de transfuzii din județ, în laboratoarele epidemiologice din cadrul direcțiilor județene de sănătate publică, în spitale, în laboratoare private.

Testarea poate fi confidențială și/sau anonimă.

Avantajele testării HIV:

- evaluare corectă a stării de sănătate
- luarea măsurilor pentru încetinirea evoluției infecției,
- accesul rapid la tratamentele specifice pentru infecția HIV
- luare măsurilor de protecție adecvate privind propria persoană și pe cei din jur.

Evolutia infectiei cu HIV

Dupa infectare cu HIV exista o reactie individuala fata de acesta . Reactia organismului difera de la o persoana la alta in functie de cantitatea de virus patrunda in organism , virulenta acestuia si rezistenta naturala a persoanei infectate . Initial , semnele infectiei HIV pot lipsi sau sunt adesea nespecifice.

La aproximativ 1-5 saptamani dupa contactul cu virusul HIV si infectarea organismului , in 50 % din cazuri, apar unele semne de boala, dar acestea sunt nespecifice si se pot confunda usor cu simptomele unei gripe. Aceasta etapa este cunoscuta sub numele de „ **primoinfectie** „,

Dupa disparitia semnelor „primoinfectiei„, exista o perioada indelungata de timp in care infectia este asimptomatica . Aceasta perioada variaza intre 2 si peste 10 ani . In toata aceasta perioada persoana arata si se simte foarte bine, dar poate transmite virusul. Pe fondul multiplicarii virale si a scaderii imunitatii organismului apar apoi semnele si simptomele specifice . Acestea pot fi: adenopatii (marirea in volum a ganglionilor), pneumonii, diaree cronica, piele uscata , herpes zoster, diferite eruptii, meningite, neuropatii, accidente vasculare cerebrale , tumori, etc.

Tulburarile de crestere si dezvoltare apar frecvent la copiii infectati cu HIV. Acestea se refera, in special , la dezvoltarea statura-ponderala datorata difunctiilor endocrine sau evolutiei infectiei cu HIV.

Factorii care influenteaza negativ , adica grabesc evolutia infectiei HIV spre faza SIDA sunt :

- rezistenta individuala a organismului ;
- nutritia precara a individului ;
- stresul.

In absenta unui tratament, evolutia de la infectare pana la aparitia bolii SIDA este in general intre 5-10 ani. Durata supravietuirii, dupa instalarea bolii SIDA variaza intre 9 luni si 2 ani . Aceasta perioada poate fi mult prelungita in conditiile unui tratament adecvat si sustinut cu medicamente antiretrovirale.

Prevenirea infectiei HIV

Cunostintele corecte si un comportament adecvat sunt singurele modalitati de protejare impotriva acestei infectii .

Transmiterea sexuala a infectiei cu HIV poate fi prevenita prin:

- abtinerea de la relatii sexuale atunci cand nu se poate folosi prezervativul ,
- fidelitate reciproca /monogamie,
- folosirea prezervativelor in cazul situatiilor cu risc (parteneri necunoscuti, intamplatori). In afara prezervativelor celelalte contraceptive nu previn bolile cu transmitere sexuala.

Transmiterea sanguina poate fi prevenita prin:

- evitarea contactului direct cu sangele altei persoane ,
- folosirea de seringi si instrumente taioase de unica folosinta sau sterilizate corect ,
- folosirea individuala a obiectelor de igiena personala (periuta de dinti, lame de ras, trusa de unghii).

Transmiterea materno-fetala poate fi prevenita prin :

- administrarea de medicamente antiretrovirale mamei intimpul sarcinii si apoi nou – nascutului, ceea ce reduce riscul de transmitere pana la 5%;
- nasterea prin cezariana ;
- evitarea alaptarii.

Reguli generale de educatie sanitara

Numeroase boli se pot transmite prin folosirea in comun a unor obiecte care ar trebui sa fie numai de uz personal sau prin ignorarea unor reguli minime de igiena personala .

Regulile sanitare trebuiesc respectate de fiecare data, fara exceptie.

Astfel:

- Periuta de dinti , lama de ras, aparatul de barbierit, forfecuta de unghii , aparatul de depilate sunt de folosinta individuala.
- Nu acceptati efectuarea tratamentelor injectabile decat de catre personal medical calificat.
- Asigurati-va ca acul si seringele sunt sterile – scoase din ambalajul original. Este dreptul dumneavoastra!
 - La efectuarea tatuajelor, a gaurilor pentru cercei trebuie folosite doar ace sterile .
 - La frizerie ,saloane de cosmetica ,manichiura ,pedichiura trebuie folosite doar instrumente sterile. Instrumentele trebuie sterilizate corespunzator dupa fiecare utilizare .

**DIRECTOR EXECUTIV,
JR.MAGDALENA MARCUT**